

نوین گام

مرجع آموزش ابتدایی، دبیرستان و کنکور

ما توی این مسیر هواتون رو داریم

چجوری؟! اینجوری

به نام خالق هستی بخش

درسنامه درس پانزدهم مطالعات اجتماعی پایه هشتم-ناحیه یک رشت

عنوان درس: **حمله چنگیز و تیمور به ایران**

۱- مغولان چگونه قومی بودند؟

اقوام بیابانگردی بودند که در سرزمین مغولستان واقع در شمال چین و جنوب سیبری می زیستند.

۲- چه عاملی موجب شده بود تا مغولان شیوه **زندگی کوچ نشینی و دامداری** را برگزینند؟

✓ آب و هوای سرد و خشک منطقه

۳- چرا قبایل مغول به غارت یکدیگر و همسایگان روی آوردند؟

✓ به سبب افزایش جمعیت و کمبود چراگاه

۴- مجموعه قوانین چنگیز خان چه نام داشت؟

✓ **یاسا**

۵- یکی از اصول مهم یاسا چه بود؟

اینکه کسانی که خود را تسلیم سپاه مغول می کردند، از قتل و غارت در امان بودند، اما آنان که مقاومت می کردند، باید قتل عام و غارت می شدند.

۶- چنگیز خان چه ویژگیهایی داشت؟

✓ مهارت در فنون رزمی

✓ استادی در حيله های جنگی

✓ بیرحمی

✓ اطاعت بی چون و چرای سربازان از وی

۷- مغولان نخست به کجا حمله ور شدند؟

به چین حمله کردند و شهر ثروتمند پکن را تسخیر و غارت کردند.

۸- مغولان چگونه به مرزهای ایران نزدیک شدند؟

✓ با فتح سرزمینهایی در غرب مغولستان

نکته: مغولان در زمان **خوارزمشاهیان** به ایران هجوم آوردند.

۹- چگونه حمله مغولان به ایران را شرح دهید.

در زمان سلطان محمد خوارزمشاه وقتی اعضای یک کاروان تجاری مغول به یکی از شهرهای ایران آمده بودند، به دستور حاکم آن شهر به جرم جاسوسی دستگیر و کشته شدند. چنگیز خان این موضوع را بهانه قرار داد و با لشکری عظیم به ایران هجوم آورد (۱۶۱۶ق).

نکته: **سلطان محمد خوارزمشاه** به مقابله با مغولان شتافت، اما در همان برخورد اول دچار بیم و هراس شد و فرار کرد.

۱۰- کدام سلطان خوارزمشاه در برابر مغولان از خود شهامت نشان داد؟

✓ سلطان جلال الدین خوارزمشاه

۱۱- چرا سلطان جلال الدین خوارزمشاه نتوانست در برابر مغولان کاری از پیش ببرد؟

✓ به دلیل اختلافات و درگیری های داخلی

نکته: هجوم هونناک چنگیز، یکی از **فجایع تاریخ ایران** بود.

۱۲- به چند مورد از آثار حمله ی مغولان به ایران اشاره کنید.

✓ کشته شدن بسیاری از ایرانی ها

✓ اسارت یا آواره شدن ایرانی ها

✓ ایجاد ترس و وحشت

✓ رواج گوشه گیری و دوری از اجتماع در جامعه

✓ ویرانی شهر ها و آبادی ها

✓ آسیب به مزارع کشاورزی و قنات ها

✓ خراب نمودن مساجد، مدارس، کتابخانه ها و ...

نکته: **هلاکو خان** نوه چنگیز، مأمور شد فتوحات مغول را در ایران و دیگر بخش های جهان اسلام، کامل کند.

۱۳- هلاکو خان چه کارهایی انجام داد؟

✓ از بین بردن اسماعیلیان و ویرانی قلعه های آنها

✓ تسخیر بغداد و کشتن خلیفه (۶۵۶ق) و براندازی خلافت عباسی

نکته: هلاکو خان پس از نابودی خلافت عباسی، **حکومت ایلخانان** را تاسیس کرد.

۱۴- در دوران فرمانروایی سلسله ایلخانان، در ایران چه تحولاتی رخ داد؟

✓ یکپارچه و متحد شدن ایران از نظر سیاسی

✓ تحت حاکمیت قرار گرفتن حکام و سرداران محلی زیر سلطه مغولان

✓ برقراری ارتباط حکومت ایلخانان با سایر حکومت های مغولی در آسیا و دولت های اروپایی

نکته: اروپاییان پس از **جنگ های صلیبی**، بیش از گذشته به برقراری رابطه سیاسی و اجتماعی علاقه مند بودند.

نکته: پس از مرگ **آخرین ایلخان مغول (ابوسعید)** حکومت ایلخانان فروپاشید.

۱۵- پس از مرگ آخرین ایلخان مغول ایران چه اوضاعی پیدا کرد؟

✓ هرج و مرج، آشوب، جنگ و قتل و غارت کشور را فرا گرفت.

✓ یکپارچگی و اتحاد سیاسی کشور از میان رفت.

✓ سرداران مغول و غیر مغول و حاکمان محلی هر کدام بر بخشی از کشور مسلط شدند و با یکدیگر به رقابت و ستیز برخاستند.

۱۶- قیام سرداران چگونه شکل گرفت؟

هم زمان با فروپاشی حکومت ایلخانان، بی عدالتی و ستمگری حاکمان محلی، خشم و نارضایتی مردم را برانگیخت و موجب بروز قیام های مردمی در گوشه و کنار ایران شد.

نکته: قیام سربداران از **روستای باشتین در سبزوار** آغاز شد.

۱۷- مردم سبزوار بر اثر تعلیمات چه کسانی آماده مقابله با ظلم و ستیز شدند؟

✓ شیخ خلیفه

✓ شیخ حسن جوری

۱۸- سربداران با چه شعاری حکومت خود را تاسیس کردند؟

✓ سربه دار می دهیم، تن به ذلت نمی دهیم.

نکته: حکومت سربداران، پشتیبان **مذهب شیعه** بود.

نکته: حکومت محلی سربداران با یورش **تیمور** به ایران از میان رفت.

نکته: پایتخت تیمور شهر **سمرقند** بود.

۱۹- تیمور با هنر و هنرمندان چگونه بود؟

او به هنر، علاقه نشان میداد و هر شهر و ولایتی را که می گشود، هنرمندان و صنعتگرانش را به پایتخت خود **سمرقند** می فرستاد.

۲۰- امپراتوری تیمور از کجا تا کجا گسترش یافته بود؟

✓ از مرزهای چین تا شام

نکته: حکومت تیموریان سرانجام با ظهور حکومت **صفویان** در ایران از میان رفت.

ماسک - بزنی.

شاد باشید

سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰

نوین گام

مرجع آموزش ابتدایی، دبیرستان و کنکور

ما توی این مسیر هواتون رو داریم

چجوری؟! اینجوری

